

Agnė NAVICKAITĖ-KLIŠAUSKIENĖ

*Vilniaus universitetas***PAVELDĖTIEJI BALTŲ KALBŲ PAUKŠČIŲ PAVADINIMAI IR JŲ ATITIKMENYS SLAVŲ KALBOSE (ŽODŽIŲ DARYBOS LIZDAI)***

§ 1. Šis straipsnis parašytas magistro darbo¹ pagrindu. Darbe gana išsamiai nagrinėjami paveldėtieji baltų kalbų paukščių pavadinimai – jų kilmė ir atitikmenys slavų bei kitose indoeuropiečių kalbose. Aptariami žodžių morfologiniai ir fonetiniai variantai, reikšmės, paplitimas tarmėse, žodžių darybos lizdai. Nagrinėjama, kaip paukščių pavadinimai yra įsitvirtinę kalbų sistemose. Lyginimui su baltų kalbomis pasirinktos baltarusių ir lenkų kalbos – artimiausios baltų kaimynės. Šiame straipsnyje daugiausia dėmesio skiriama žodžių darybos ypatumams, kuriuos išryškino paveldėtųjų paukščių pavadinimų darybos lizdų nagrinėjamosiose kalbose lyginimas.

§ 2. Nagrinėjami septyni paveldėtieji baltų kalbų paukščių pavadinimai – *ántis* (pr. *antis*), *balañdis* (la. *balodis*), *erėlis* (la. *ērglis*, pr. *arelis*), *strāzdas* (la. *strazds*, pr. *tresde*), *tētervinas* (la. *teteris*, pr. *tatarwis*), *šárka* (pr. *sarke*) ir *žqsis* (la. *zoss*, pr. *sansy*). Iš aptartųjų žodžių iš ide. prokalbės paveldėtą šaknį ir kamieną turi lie. *strāzdas*, la. *strazds* (br. *дрозд*, le. *drozd*) ir lie. *šárka* (br. *capoka*, le. *sroka*). Žodžiai *ántis*, *erėlis*, *tētervinas*, *žqsis* paveldėjo tik šaknį, o jų kamienai yra inovacijos².

* Straipsnis parengtas vykdant Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo remiamą projektą *BALTLINGVA: Baltų lingvistinio paveldo tyrimai ir sklaida informacinėmis technologijomis*.

¹ Agnė Navickaitė, *Paveldėtieji baltų kalbų paukščių pavadinimai ir jų atitikmenys slavų kalbose*, Magistro darbas, Vilniaus universiteto Baltistikos katedra, 2005.

² Šiuo atžvilgiu išsiskiria žodis *balañdis*, kuris neturi iš ide. prokalbės paveldėtos šaknies, tačiau daugelyje ide. kalbų šio paukščio pavadinimas yra siejamas su kokia nors spalva, pvz.: gr. *péleia* ‘miško balandis’: *pélios*, *pelíós* ‘melsvai juodas; blyškus’, lo. *columba* ‘balandis’, t. y. ‘tamsusis’; taip pat ir rusų *зо́лтыбъ* kilmės atžvilgiu siejamas su šviesiai mėlyna spalva (Fraenkel I 31; Karulis I 101). Ne visai aiški yra ir žodžio *balañdis* sandara. Pasak P. Skardžiaus, šiame žodyje yra išlikusi sena reta priesaga *-da-*. Šis darybos

Visose baltų kalbose vartojami tos pačios šaknies erelio, strazdo, tetervino ir žąsies pavadinimai: lie. *erėlis* (tarm. *arėlis*), la. *ērglis*, pr. *arelis*; lie. *strāzdas*, la. *strazds*, pr. *tresde*; lie. *tētervinas*, la. *teteris*, pr. *tatarwis*; lie. *žąsis*, la. *zoss*, pr. *sansy*. Paveldėtas anties ir šarkos pavadinimas yra tik lietuvių ir prūsų kalbose (lie. *ántis* = pr. *antis*; lie. *šárka*, pr. *sarke*), o balandžio – tik rytų baltų kalbose (lie. *balañdis* = la. *balodis*). Senesnis anties pavadinimas (*uotis > *uots) latvių kalboje pakeistas garsažodinės kilmės žodžiu *pīle* (plg. bulg. *пиле* ‘viščiukas’, a. luž. *pilo* ‘ančiukas’). Lenkų kalboje taip pat nevartojamas bendraslaviškas anties pavadinimas, jį pakeitė *kaczka*, kuris pažįstamas ir baltarusių bendrinėje kalboje. Tačiau baltarusių tarmėse dar gana paplitęs ir paveldėtą šaknį turintis žodis *вумка* bei jo variantai. Latvių kalboje neišliko ir paveldėto šarkos pavadinimo – jis pakeistas žodžiu *žagata*³.

§ 3. Aptariamųjų žodžių daryba nagrinėjama remiantis įvairiais šaltiniais. Medžiaga rinkta iš „Lietuvių kalbos žodyno“ (ir iš LKŽ bei tarmių kartotekų, esančių Lietuvių kalbos institute), „Latvių bendrinės kalbos žodyno“ („Latviešu literārās valodas vārdnīca“), K. Mülenbacho-J. Endzelyno „Latvių kalbos žodyno“ („Latviešu valodas vārdnīca“), V. Mažiulio „Prūsų kalbos etimologijos žodyno“, lietuvių ir latvių kalbos tarmių žodynų, kai kurių tarmių aprašų.

Baltarusių ir lenkų kalbų medžiaga surinkta iš įvairių bendrinės kalbos ir tarmių žodynų: „Bendrinės baltarusių kalbos žodyno“ („Тлумачальны слоўнік беларускай мовы“), „Lenkų kalbos žodyno“ („Słownik języka polskiego“) ir kt⁴.

§ 4. Lietuvių kalboje minimųjų žodžių dariniai yra gausesni už jų atitikmenų darinius kitose nagrinėjamose kalbose⁵. Gausiausias yra žodžio

---

tipas turėjęs būti būdingas ne tik baltams, bet ir slavams – tokiu pačiu principu sudaryti žodžiai r. *лебедь*, le. *labędź* ‘gulbė’. Lietuvių kalboje tokia priesaga dar yra išlikusi žodžiuose *balánda*, *valandà*, *skilándis* ir kt. (Skardžius 1943, 101, 564; dėl tolimesnės kilmės žr. Ambrazas 1993, 152 ir lit.).

³ Nagrinėjamų paukščių pavadinimų etimologijos gana išsamiai aptartos daugelyje etimologinių žodynų, todėl smulkiau čia nagrinėjamos nebus.

⁴ Daugiau literatūros pateikiama literatūros sąrašė.

⁵ Reikėtų pasakyti, kad lietuvių kalba, palyginti su latvių, pasižymi gausesniais žodžių darybos lizdais. Tačiau mažai tikėtina, kad latvių kalboje vedinių ir yra tiek, kiek užrašyta. Turbūt dalis jų tiesiog neužfiksuota žodynuose.

žąsīs darinių lizdas, kuris latvių kalboje daug mažesnis. Šio žodžio darybos lizdas lietuvių kalboje išsiskiria nemažu dūrinių skaičiumi, kurių didesnė dalis yra determinatyviniai, tuo tarpu latvių kalboje dūrinių aptikta vos keletas. Gana nemažai darinių lietuvių kalboje padaryta iš žodžių *ántis* ir *strāzdas* – atitinkamai 17 ir 26 (latvių kalboje su kamieniu *strazd-* yra tik keletas vietovardžių). 17 darinių sudaro ir žodžio *balañdis* darybos lizdą, kuris šiuo atveju gausesnis latvių kalboje. Šiek tiek mažiau darinių turi žodis *šárka*, tačiau, palyginti su kitais paveldėtais paukščių pavadinimais, šiame lizde daugiau yra dūrinių. Be to, dariniai iš žodžio *šárka* turi nemažai šalutinių reikšmių. Nedaug darinių tiek lietuvių, tiek latvių kalboje padaryta iš žodžių *tētervīnas* ir *erēlis*.

Baltarusių ir lenkų kalbose darinių skaičius įvairuoja. Strazdo (br. *дpозд*, le. *drozd*) ir tetervino (br. *чeчepык*, le. *cietrzew*) pavadinimų darybos lizdai labai negausūs, rasta vos keletas vedinių iš šių žodžių. Darinių iš kitų žodžių yra daugiau, gausiausiai darybos lizdais baltarusių ir lenkų kalbose pasižymi balandžio ir žąsies pavadinimai. Remiantis surinktais duomenimis, galima daryti išvadą, kad, palyginti su lenkų kalba, daugiau darinių iš nagrinėjamųjų žodžių yra baltarusių kalboje. Darinių skaičius priklauso ir nuo paties paukščio. Kuo jis dažnesnis, kuo labiau prijaukintas, tuo daugiau vedinių padaryta iš jo pavadinimo.

§ 5. Priesagos yra produktyviausi darybos formantai tiek lietuvių, tiek latvių kalboje. Daugiausia su jomis išvesta daiktavardžių, daug mažiau būdvardžių ir veiksmažodžių. Priesaginių veiksmažodžių latvių kalboje visai neaptikta. Tą patį galima pasakyti ir apie lenkų bei baltarusių kalbas: šiose kalbose tarp priesagų vedinių daugiausia yra daiktavardžių, šiek tiek mažiau nei lietuvių kalboje yra būdvardžių, visai neužrašyta veiksmažodžių. Priesagų vedinių reikšmės visose nagrinėjamose kalbose yra panašios: vyrauja deminutyvai, patelių, mėsos ir vietų pavadinimai.

§ 6. Daugiausia priesaginių daiktavardžių lietuvių ir latvių kalbose sudaro deminutyvai. Jų po keletą išvesta iš kiekvieno žodžio. Lietuvių kalbos deminutyvinės priesagos yra produktyvesnės nei latvių kalbos. Baltarusių ir lenkų kalbose deminutyvai taip pat sudaro didesnę vedinių dalį.

Iš nagrinėjamų žodžių didžiausiu deminutyvų skaičiumi išsiskiria lie. *žąsīs*: su įvairiomis priesagomis iš jo pasidaryta net 14 deminutyvų:

žąsiukas, žąsáité, žąsikė, žąsýkštis, žąsýnas, žąsiõkas ir kt. (LKŽ XX 195–213). Dar keletas jų yra antrosios pakopos vediniai: *žąsytáitis, žąsytùkas* ir kt. (LKŽ XX 206). Latvių kalboje tokių vedinių vos keletas: *zoslēns, zosulis, zosulēns* (ME IV 760). Visų nagrinėjamųjų lietuvių kalbos žodžių darybos lizdams būdingi deminutyvai, pasidaryti su priesaga *-(i)ukas* – tai produktyviausia deminutyvinė priesaga iš visų aptartųjų: *ančiukas/antukas* (LKŽ I 177), *balandukas* (LKŽ I 585), *ereliukas* (LKŽ II 1141), *strazdukas* (LKŽ XIII 943), *tetervinukas/tetervukas* (LKŽ XVI 133), *šarkiukas* (LKŽ XIV 518), *žąsiukas* (LKŽ XX 195). Be to, ji laikoma ir viena seniausių lietuvių kalbos deminutyvinių priesagų, turinčia atitikmenų giminiškose kalbose. Taip pat dažnos yra ir priesagos *-aitis* bei *-ūtis*, susiformavusios jau baltų kalbų dirvoje: *balandáitis, balandūtis* (LKŽ I 584, 586), *strazdáitis, strazdūtis* (LKŽ XIII 942, 944), *tetirvinūtis* (LKŽ XVI 134) ir kt. Latvių kalboje deminutyvų užrašyta daug mažiau, dažniausia priesaga yra *-ītis* (daresnė nei jos atitikmuo lie. priesaga *-ytis*): *balodītis* (ME I 259), *teterītis* (ME IV 169) ir kt.

Baltarusių ir lenkų kalbose produktyviausias priesagas nustatyti sunkiau. Išsiskiria lie. *-ę*, ne itin produktyvi, tačiau labai dažnai vartojama gyvūnų ar paukščių jauniklių pavadinimams sudaryti: *gołębię* ‘balandžių jauniklis, balandžiukas’ (SJP I 676), *orłę* ‘ereliukas, erelių jauniklis’ (SJP II 542), *gąsię* ‘žąsiukas’ (SJP I 639). Lenkų kalboje (daugiau tarmėse) paplitusios sudėtinės deminutyvų priesagos (*-ecek, -uszek, -yszek, -eczko* ir kt.), šiems sudėtiniam formantams būdinga intensyvesnė deminutyvinė funkcija: *gołąbeczek* (SJP I 676), *gołąbuszek* (Cyrano, 1977, 57; Górnowicz II (1) 115), *gołąbyszek* ‘balandžiukas’ (Cyrano, 1977, 105t.), *orliczek* ‘ereliukas’ (Linde III 584), *gąsiąteczko* ‘žąsiukas’ (Linde II 40) ir kt. Galbūt ši ypatybė perimta iš baltų kalbų, kur tokios priesagos nėra retos, plg. lie. *mamulytė, brolužėlis* ir pan. Lenkų kalboje iš nagrinėjamųjų žodžių deminutyvų pasidaroma ir su gana produktyvia priesaga *-ek*: *gąsioręk* ‘žąsiukas’ (SJP I 639), *gołąbek* ‘balandžiukas’ (SJP I 676). Baltarusių kalboje gana reguliari priesagos *-енёнак* vediniai: *вутенёнак* ‘ančiukas’ (Расторгуев 1973, 69), *гусенёнак* ‘žąsiukas’ (Расторгуев 1973, 85) ir kt. Ši priesaga yra produktyvi, tačiau paplitusi tik tarmėse (Сцяцко 1977, 201).

§ 7. Reguliarūs baltų ir slavų kalbose yra *nomina feminina* dariniai. Lietuvių kalboje jie daromi su priesaga *-ienė* (la. *-iene*). Latvių kalboje šalia priesagos *-iene* kartais vartojamos priesagos *-ene* ir *-ine*: *baluodene//baluodine* (EH I 203). Pasak Endzelyno, formos su *-ene* gali būti naujadarai, tuo tarpu formos su anksčiau minėta priesaga *-iene* laikomos archajiškesnėmis (Endzelīns 1951, 300t.).

Baltarusių ir lenkų kalbose vediniai, žymintys lyties skirtumą, sudaromi panašiai – su priesagomis *-ka* (le. *-ka*) ir *-uца* (le. *-ica*). Baltarusių kalboje priesaga *-ka* nelabai produktyvi, daugiau būdinga tarmėms, ypač Minsko, Bresto, Gardino apylinkių: *галубка* ‘balandžio patelė’ (Бялькевіч 1970, 131; Янкова 1982, 80; Сцяцко 1977, 189). Lenkų kalboje ta pati priesaga daug produktyvesnė. Su ja daromasi žodžių ir bendrinėje kalboje, ir tarmėse: *gołąbka* ‘balandžio patelė’ (SJP I 676). Tai gana sena priesaga **-kā*, su kuria slavų, kartais ir indų-iranėnų kalbose daromi moteriškosios lyties asmenų ir gyvūnų pavadinimai (s. ind. *avikā* ‘avis’, sl. **myšbka*). Su šia slaviška priesaga vedinių pasidaroma ir lietuvių kalboje: *giedorka*, *kaiminka* ir kt. (Ambrasas 2000, 73t.).

Kita baltarusių ir lenkų kalboms bendra priesaga, vartojama gyvūnų patelių pavadinimams sudaryti, yra br. *-uца* (le. *-ica*): br. *галубица* ‘tokia uoga; šilauogė, girtė, vaivoras’ (Бялькевіч 1970, 131), le. *gołąbica* (SJP I 676), *gołąbica* ‘balandžio patelė’ (Górnowicz II(1) 115). Ši priesaga taip pat yra sena, turinti atitikmenų kitose ide. kalbose. Tai *nomina feminina* su **-ī/-i)iā*, prie kurios slavai prijungė priesagą **-kā* (sl. **vblči-ca* ‘vilkė’). Su iš slavų pasiskolinta priesaga lietuvių kalboje pasidarytas deminutyvas *mergica* ‘mergaitė’ (Ambrasas 2000, 75, 112).

§ 8. Dar viena priesagų vedinių grupė yra vietų pavadinimai. Lietuvių kalboje jų daugiausia – po vieną ar po kelis yra išvesta iš kiekvieno nagrinėjamo žodžio. Daugiausia vietos pavadinimų lietuvių kalboje pasidaroma iš žodžių *ántis* ir *žqsis*. Tai suprantama, nes šie paukščiai yra naminiai. Latvių kalboje vietų pavadinimų, pasidarytų iš nagrinėjamų paukščių pavadinimų, neužrašyta.

Iš nagrinėjamųjų žodžių darantis vietos pavadinimus lietuvių kalboje gana reguliariai vartojama tarminį atspalvį turinti priesaga *-inyčia*: *antinýčia* (LKŽ I 161), *balandinýčia* (LKŽ I 584t.), *strazdinýčia* (LKŽ XIII 943) ir kt.

Tai tiesiogiai iš sl. *-(b)nica* kilusi priesaga, žodžių, turinčių šią priesagą, ypač daug Sirvydo raštuose (A m b r a z a s 2000, 66). Su šia priesaga lietuvių kalboje linkstama darytis patalpų ir indų pavadinimus.

Ir kita, bendrinei kalbai būdinga priesaga *-idė*, nėra reta. Dauguma šios priesagos vedinių eina griežtai apriboto tikrovės daiktų rato pavadinimais – jais žymimos naminių gyvulių ar paukščių laikymo patalpos (LKG I 400): *antidė* (LKŽ I 160), *žqsidė* (LKŽ XX 198). Priesaga *-idė* yra kilusi iš veiksmazodžio *dėti* (< **dhē-*) šaknies (A m b r a z a s 2000, 64).

LKŽ užrašytas ir priesagos *-inė* vedinys – sudaiktavardėjęs būdvardis: *ántinė* ‘ančių tvartas’ (žodis paimtas iš J. Šlapelio žodyno, žr. LKŽ I 161). Tai būdvardinės kilmės priesaga. Įvairių tvartų ir kitų patalpų įvardijimui šios priesagos vediniais, matyt, įtakos turėjo slavų kalbų vietos pavadinimai su priesaga *-(b)na* (r. *конюшня* ‘arklidė’) (A m b r a z a s 2000, 64).

Vietos reikšme tarmėse vartojamas ir priesagos *-ininkas* vedinys (paprastai formos su šia priesaga pavadina asmenis pagal su pamatiniu žodžiu susijusį užsiėmimą ar šiaip kokią iš jo kylančią ypatybę): *antiniňkas* ‘ančių tvartas’ (LKŽ I 161), *žqsiniňkas* ‘žąsų tvartas’ (LKŽ XX 198). Vietos reikšme ši priesaga pradėta vartoti dėl slavų kalbų įtakos (A m b r a z a s 2000, 66).

Baltarusių ir lenkų kalbose vietos reikšmės vediniams vartojamos priesagos br. *-ятник*, le. *-nik*. Baltarusių kalbos vediniai su šia priesaga gali reikšti ne tik vietą, bet ir veikėją: *галубятник* ‘1. balandžių augintojas; 2. vieta, kur laikomi balandžiai’. Abu tipai nėra produktyvūs, dažniau pasitaiko tarmėse (ypač Gomelio, Mogiliovo apylinkių šnektose) (С ц я ц к о 1977, 181). Lenkų kalbos priesaga *-nik*, būdinga ir kitoms slavų kalboms, kildinama iš sl. *-(b)nica* (A m b r a z a s 2000, 65t.).

§ 9. Nagrinėjant aptariamųjų žodžių darybos lizdus paaiškėjo, kad lietuvių kalboje iš paukščių pavadinimų gana reguliariai išvedami mėsos pavadinimai. Žinoma, vediniai nepasižymi didele priesagų įvairove, dažniausia čia tiek bendrinei kalbai, tiek tarmėms būdinga priesaga *-iena*. Tik žemaičių tarmėje, kitaip nei bendrinėje kalboje ar aukštaičiuose, tokie vediniai sudaromi su priesaga *-ėna*: *balandėna* ‘balandžio mėsa’ (DūnŽ 40). Breslaujos apskrityje, Damošiuose, užrašytas priesagos *-ienė* vedinys *antiēnė* ‘anties mėsa’ (LKŽK). Latvių kalboje mėsos pavadinimų,

išvestų su priesagomis, nėra; vietoj jų dažniausiai vartojami žodžių junginiai su žodžiu *gaļa* ‘mėsa’.

Bendrinėje baltarusių kalboje mėsos pavadinimai sudaromi su priesaga *-яціна*: *гусяціна* ‘žąsies mėsa’ (ТСБМ II 100). Tačiau tarmėse pasitaiko ir priesagos *-ячына* vedinių: *гусячына* ‘žąsies mėsa’ (Я н к о ў с к і I 64). Šis tipas nėra produktyvus (С ц я ц к о 1977, 181). Tačiau čia tokie derivatai dar vartojami greta žodžių junginio *гусячае мяса*. Todėl galima teigti, kad šis vedinys sudarytas tik su priesaga *-ына*. Lenkų kalboje mėsos pavadinimai sudaromi su priesaga *-ina*: *gęsina* ‘žąsies mėsa’ (SJP I 650).

§ 10. Būdvardžių daryboje išsiskiria dvi tipiškiausios lietuvių kalbos priesagos – *-inis* (reiškia priklausomybę) ir *-iškas* (reiškia panašumą). Tai senos ir produktyvios būdvardinės priesagos. Su jomis padaryta vedinių iš visų žodžių, išskyrus *strāzdas*. Latvių kalboje iš nagrinėjamų žodžių padarytas tik vienas būdvardis – *teterains* ‘strazdanotas’ (ME IV 169). Lenkų ir baltarusių kalbose būdvardžių su priesagomis užrašyta nedaug. Lenkų kalboje dažnesnė priesaga yra *-owy*.

§ 11. Priesaginių veiksmažodžių šiek tiek daugiau išvesta tik iš žodžio *strāzdas*. Didesnė jų dalis yra antrosios pakopos vediniai. Po vieną padaryta iš žodžių *ántis* ir *tētervinas*. Tokių veiksmažodžių, pasidarytų iš nagrinėjamų žodžių, latvių, lenkų ir baltarusių kalbose neužrašyta.

§ 12. Visai nedaug užrašyta galūnių vedinių. Vienintelis latvių kalbos galūnės vedinys yra *balode* (ME I 259). Dalis lietuvių kalbos galūnių vedinių, išvestų iš aptariamųjų žodžių, yra vietovardžiai arba asmenvardžiai. Taip pat neproduktyvi yra ir priešdėlinė daryba. Daugiausia priešdėlių vedinių padaryta iš žodžio *strāzdas* (4) – visi jie antrosios pakopos. Vienas priešdėlio vedinys yra išvestas ir iš žodžio *tētervinas*.

Galūnės vedinių baltarusių ir lenkų kalbose neaptikta, tačiau tokie pavyzdžiai kaip le. *orli* ‘ereliškas, priklausantis ereliui, toks kaip erelio’ ar *orla* ‘herbas’ verčia tuo abejoti, nors šių kalbų gramatikose apie galūnės vedinio sąvoką neužsimenama.

§ 13. Dūrinių iš aprašytųjų žodžių lietuvių kalboje taip pat yra nedaug, tačiau daugiau nei latvių kalboje⁶. Nemažai jų yra įvairūs vietovardžiai.

⁶ Tai keista, žinant, kad latvių kalboje žodžių dūryba yra produktyvesnė negu lietuvių kalboje.

Nė vieno dūrinio nėra su kamieniu *erel-*. Daugiausia dūrinių lietuvių kalboje sudaryta su žodžiais *šárka* ir *žqsìs*, tačiau dauguma jų reikšmių yra perkeltinės. Lenkų ir baltarusių kalbose dūrinių neužfiksuota.

INHERITED NAMES OF BIRDS IN BALTIC LANGUAGES AND THEIR EQUIVALENTS IN SLAVIC (DERIVATIVES AND COMPOUNDS)

Summary

The article focuses on the features of the word formation, which showed up in comparing the derivatives and compounds of inherited names of birds in Lithuanian, Latvian, Belarusian and Polish. The majority of the analysed derivatives and compounds are Lithuanian. The number of them depends on a bird. The more popular the bird is, the more derivatives and compounds there are in that family of words. The suffixes are the most productive formants of the word formation in every language. The meanings of the suffix derivatives are similar in every language; diminutives, *nomina feminina*, the names of meat and places predominate. Suffixal verbs, derived from the analysed names of the birds, are a rare occurrence in each language. Composition is not a characteristic feature in the families of words under discussion, and is encountered mostly in Lithuanian.

LITERATŪRA

Ambrazas Saulius 1993, *Daiktavardžių darybos raida*, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas.

Ambrazas Saulius 2000, *Daiktavardžių darybos raida 2*, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas.

Cyran W. 1977, *Tendencje słowotwórcze w gwarach polskich*, Łódź.

DūnŽ – Vytautas Vitkauskas, *Šiaurės rytų dūnininkų šnektų žodynas*, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 1976.

Endzelīns Jānis 1951, *Latviešu valodas gramatika*, Rīga: Latvijas Valsts izdevniecība.

EH – Jānis Endzelīns, Edīte Hauzenberga, *Papildinājumi un labojumi K. Mülenbacha Latviešu valodas vārdnīcai 1-2*, Rīga: Grāmatu apgads, 1934–1946.

Górniewicz H. 1973, *Dialekt Malborski 2(1)*, Gdańsk.

Linde Samuel Bogomil 1854–1859, *Słownik języka polskiego 1-5*, Lwów: Ossolineum.

LKŽ – *Lietuvių kalbos žodynas 1-20*, Vilnius, 1941–2002.

LKŽK – *Lietuvių kalbos žodyno kartoteka* (Lietuvių kalbos institutas).

LLVV – *Latviešu literārās valodas vārdnīca* 1–8, Rīga: Zinātne, 1972–1996.

ME – Kārlis Mülenbachs, *Latviešu valodas vārdnīca* 1–4, Rīga: Kultūras fonds, 1923–1932.

Skardžius Pranas 1943, *Lietuvių kalbos žodžių daryba*, Vilnius: Lietuvių kalbos institutas.

SJP – *Słownik języka polskiego* 1–3, Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, 1994.

Бялькевіч Іван Кандратавіч 1970, *Краёвы слоўнік усходняй магілёўшчыны*, Мінск: Навука і тэхніка.

Расторгуев П. А. 1973, *Словарь народных говоров западной Брянщины*, Мінск: Навука і тэхніка.

СБГ – *Слоўнік Беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча* 1–5, Мінск: Навука і тэхніка, 1979–1986.

Сцяцко Павел Уладзіміравіч 1977, *Беларускае народнае словаўтварэнне*, Мінск: Навука і тэхніка.

ТСБМ – *Тлумачальны слоўнік беларускай мовы*, Мінск: Галоўная рэдакцыя беларускай савецкай энцыклапедыі, 1978.

Янкова Т. С. 1982, *Дыялектны слоўнік лоеўшчыны*, Мінск: Навука і тэхніка.

Янкоўскі Ф. 1959–1960, *Дыялектны слоўнік* 1–2, Мінск: Навука і тэхніка.

Agnė NAVICKAITĖ-KLIŠAUSKIENĖ

Baltistikos katedra

Vilniaus universitetas

Universiteto g. 5

LT-01513 Vilnius

Lietuva

[agnenavickaite@yahoo.com]